

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ สิงห์ศรีกาญจน์. (2560). การเคลือบหัวเชื้อแบคทีเรียทนแล้งบนเมล็ดข้าวและผลต่อการเจริญของข้าวในสภาวะแล้ง. ปรินญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยาประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กรมวิชาการเกษตร. (2564). การปลูกทุเรียน. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.doa.go.th/share/attachment.php?aid=2973>. 10 กรกฎาคม 2564.
- กรมวิชาการเกษตร. (2564). การจัดการศัตรูมังคุดเพื่อการส่งออก. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.doa.go.th/share/attachment.php?aid=2735>. 18 กรกฎาคม 2564.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2563). แนวทางบริหารจัดการผลไม้ ปี 2563. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://secreta.doae.go.th/wp-content/>. 10 กรกฎาคม 2564.
- กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (ม.ป.ป.). ผลกระทบต่อสุขภาพจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://envocc.ddc.moph.go.th/contents/view/106>. 30 สิงหาคม 2564.
- กาญจนา จินตกานนท์. (2564). เทคโนโลยี เกษตร ผู้ว่าฯ จันทบุรี สร้างมือตัดทุเรียน แก้ปัญหาทุเรียนอ่อน. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : https://www.technologychaoban.com/agricultural-technology/article_183405. 18 กรกฎาคม 2564.
- คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2556). วัชพืชและการจัดการ (weeds and weed control) (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://natres.psu.ac.th/Department/PlantScience/weed/pdf/part3.pdf>. 25 มิถุนายน 2564
- จิรภัทร จันทมาลี และอัจฉรา เจริญรูป. (2559). การตัดแยกแบคทีเรียละลายฟอสเฟตทนร้อนจากพื้นที่ปกปักพันธุ์กรรมพืช มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. รายงานโครงการวิจัย ทุนอุดหนุนการวิจัยงบประมาณแผ่นดิน ปี 2559 สนองพระราชดำริโดย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี.
- จิราพร ทำเนียบ, ปิยมาศ คงศรี และศุภรัตน์ สมตระกูล. (2558). การตัดแยกและคัดเลือกแบคทีเรียที่ย่อยสลายสารกำจัดวัชพืชจากดินสวนผลไม้จังหวัดจันทบุรี. ปรินญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- จุไรรัตน์ อิมินา, ฐปน ชื่นบาล และศิราภรณ์ ชื่นบาล. (2557). การศึกษาประสิทธิภาพของแบคทีเรียในการย่อยสลายสารไกลโฟเสท ใน การประชุมวิชาการแห่งชาติ ครั้งที่ 9 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. 1151-1157.
- ดวงพร สุวรรณกุล. (2543). **ชีววิทยาวัชพืช : พื้นฐานการจัดการวัชพืช**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ต้องตา สายทอง และจิรภัทร จันทมาลี. (2560). การคัดเลือกแบคทีเรียส่งเสริมการเจริญของพืชที่มีคุณสมบัติย่อยสลายไกลโฟเสท. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 9 วันที่ 28-29 กันยายน 2560 (หน้า 2049-2056).
- ฐานเศรษฐกิจ. (2563). **เปิดโควตานำเข้าไกลโฟเสท**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.thansettakij.com/business/445733>. 11 กรกฎาคม 2564.
- ทศพล พรพรม. (2545). **สารกำจัดวัชพืช : หลักการและกลไกการทำลาย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนากร แสงสง่า. (2557). พีจีพีอาร์ : บทบาทในการส่งเสริมและป้องกันพืชภายใต้สภาวะเครียด. **วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**, 553-570.
- ธวัชชัย รัตน์ชเลศ. (2540). **เทคโนโลยีสารกำจัดวัชพืช herbicide technology**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ริ้วเขียว.
- ฝ่ายข้อมูลเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช. (2556). **ข้อมูลพื้นฐานสารเคมีกำจัดศัตรูพืช** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.thaipan.org/sites>. 10 กุมภาพันธ์ 2559.
- นภัสกร นาคสกุล, นิภาพร ทองพลู และอัครศัมิ แสงน้อย. (2558). การแยกและคัดเลือกแบคทีเรียจากดินสวนผลไม้ ในจังหวัดจันทบุรีที่มีฤทธิ์ต้านทานเชื้อรา. ปรินญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปิยนันท์ อภิบาลศรี, ภัทธนันท์ อารีเพื่อน และสิทธิพงษ์ ธรรมมุทิต. (2558). การแยกและคัดเลือกแบคทีเรียทนแล้งจากดินในพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดจันทบุรี. ปรินญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พันทวี แข็งขัน และคนอื่น ๆ. (2563). ความเข้มข้นของไกลโฟเสทในปัสสาวะของผู้ฉีดพ่นในจังหวัดนครสวรรค์ ประเทศไทย. **วารสารควบคุมโรค**, 46 (4), 516-527.
- ภัทรพร เทียมเก่า. (2557). ความเป็นพิษของไกลโฟเสทและการย่อยสลายโดยจุลินทรีย์. **วารสารเกษตรพระจอมเกล้า**. 32(3), 71-79.

- มานี เตื้อสกุล. (2550). การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของพืชเพื่อการเกษตร. สงขลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- วีรานุช หลาง. (2551). จุลชีววิทยาลิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง. (2562). 11 ปี ไทยนำเข้าสารเคมีเกษตร 1.66 ล้านตัน 2.46 แสนล้านบาท เจ็บป่วยเฉื่อยปี้ละ 4 พันราย. (ออนไลน์).
<https://www.tcijthai.com/news/2019/10/scoop/9456>. 15 กรกฎาคม 2564.
- สุธาสินี อั้งสูงเนิน. (2558). ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 9(1), 50-63.
- สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร. (2560). ข้อมูลสถิติ พรบ.วัตถุอันตราย 2535. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.doa.go.th/ard/index.php>. 3 มีนาคม 2564.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2563). สถิติการเกษตรของประเทศไทย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.oae.go.th/assets/portals/1/> 17 กรกฎาคม 2564.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2559). ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าสารกำจัดศัตรูพืช. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.oae.go.th/ewt_news.php?nid=146. 3 มีนาคม 2560.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2563). เผยตัวเลขเอกภาพไม้ผลตะวันออก ปี 63 ผลผลิตรวมกว่า 9.95 แสนตัน พร้อมออกสู่ตลาด เม.ย. - พ.ค. 63. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.oae.go.th/view/1/>. 10 กรกฎาคม 2563.
- อลิสา วั่งไฉ. (2553). การบำบัดสารมลพิษทางชีวภาพ (BIOREMEDIATION). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Abubacker, M., Visvanathan, M. & Srinivasan, S. (2016). Biodegradation of glyphosate herbicide by bacterial isolates from Banana (*Musa spp.*) plantation soil. *Biolife*, 4(2), 243-250.
- Ahemad, M. & Kibret, M. (2013). Recent trends in microbial biosorption of heavy metals: a review. *Biochemistry and Molecular Biology Education*, 1, 19–26.
- Ahemad, M & Khan, M. (2012). Effect of fungicides on plant growth promoting activities of phosphate solubilizing *Pseudomonas putida* isolated from mustard (*Brassica compestris*) rhizosphere. *Chemosphere*. 86, 945-950.

- Andriani, L. T., Aini, L. Q. & Hadiastono, T. (2017). Glyphosate biodegradation by plant growth promoting bacteria and their effect to paddy germination in glyphosate contaminated soil. **Journal of Degraded and Mining Lands Management**, 5(1), 995-1000.
- Ballou, N. (2011). **Attenuation of the herbicide glyphosate along railroad corridors In Alaska**. (online). Available : http://ine.uaf.edu/autc/files/2013/03/Ballou_thesis_4_18_11.pdf. 29 May 2021.
- Benetoli, L. et al. (2010). Adsorption of glyphosate in a forest soil: a study using Mössbauer and FT-IR spectroscopy. **Química Nova**. 33(4), 855-859.
- Benslama, O. & Boulahrouf, A. (2013). Isolation and characterization of glyphosate-degrading bacteria from different soils of Algeria. **African Journal of Microbiology Research**, 7(49), 5587-5595.
- Borggaard, O. & Gimsing, A. (2008). Fate of glyphosate in soil and the possibility of leaching to ground and surface water. **Pest Management Science**. 64, 441-456.
- Elarabi, N. I. et al. (2020). *Bacillus aryabhatai* FACU: A promising bacterial strain capable of manipulate the glyphosate herbicide residues. **Saudi Journal of Biological Science**, 27(9), 2207-2214.
- Fan, J. et al. (2012). Isolation, identification and characterization of a glyphosate-degrading bacterium, *Bacillus cereus* CB4, from soil. **The Journal of General and Applied Microbiology**, 58, 263-271.
- Jouter, N. et al. (2013). **Biodegradation: Involved microorganisms and genetically engineered microorganism**. (online) Available : <http://www.intechopen.com/books/biodegradation-life-of-science>. 29 May 2021.
- Kanissery, R. et al. (2019). Glyphosate : its environmental persistence and impact on crop health and nutrition. **Plants**, 8 (499), 1-9.

- Krychkova, Y. et al. (2013). Isolation and characterization of a glyphosate-degrading rhizosphere strain, *Enterobacter cloacae* K7. **Microbiological Research**. 169(2014), 99-105.
- Moneke, A., Okapala, G. & Anyanwu, C. (2010). Biodegradation of glyphosate herbicide in vitro using bacterial isolates from four rice fields. **African Journal of Biotechnology**, 9(26), 4067-4074.
- Myresiotis, C. K. et al. (2015). Effect of specific plant-growth-promoting rhizobacteria (PGPR) on growth and uptake of neonicotinoid insecticide thiamethoxam in corn (*Zea mays* L.) seedlings. **Pest Management Science**., 71(9), 1258-1266.
- Ogot, H. et al. (2013). Isolation, characterization and identification of Roundup degrading bacteria from the soil and gut of *Macrotermes michaelseni*. **International Journal of Microbiology and Mycology**. 1, 31-38.
- Olawale, A. et al. (2011). Biodegradation of glyphosate pesticide by bacteria isolated from agricultural soil. **Report and Opinion**. 3(1), 124-128.
- Pollegioni, L., Schonbrunn, E. & Siehl, D. (2011). Molecular basis of glyphosate resistance – different approaches through protein engineering. **FEBS Journal**, 278, 2753-2766
- Rossi, F. et al. (2021). Glyphosate-degrading behavior of five bacterial strains isolated from stream biofilms. **Journal of Hazardous Material**, 420
- Rajkmar, M. et al. (2010). Potential of siderophore- producing bacteria for improving heavy metal phytoextraction. **Trends in Biotechnology**, 28(3), 142-149.
- Sengupta, C. et al. (2015). **Effect of plant growth promoting rhizobacteria on seed germination and seedling development of *Zea mays***. International Journal of Research in Advent Technology (E-ISSN: 2321-9637) Special Issue National Conference “ACGT 2015”, 13-14 February 2015.
- Shahid, M. & Khan, M. S. (2018). Glyphosate induced toxicity to chickpea plants and stress alleviation by herbicide tolerant phosphate solubilizing *Burkholderia cepacia* PSBB1 carrying multifarious plant growth promoting activities. **Biotech**, 8(2): 131.

- Sharifi, Y. et al. (2015). Biodegradation of glyphosate herbicide by *Salinicoccus* spp. isolated from Qom Hoze-soltan lake, Iran. **Environmental Health Engineering and Management Journal**, 2(1), 31-36.
- Somers, E., Vanderleyden, J. & Srinivasan, M. (2004). Rhizosphere bacterial signaling: a love parade beneath our feet. **Critical Reviews in Microbiology**, 30(4), 205-240.
- Strachan, S. & Johnson, D. (2013). **Crop Insights: herbicide carryover potential in 2013 crops**. (online). Available : <https://www.striptillfarmer.com/articles/crop-insights-herbicide-carryover-potential-in-2013-crops>. 27 May 2021.
- Yael, J. et al. (2014). Abiotic degradation of glyphosate into aminomethyl phosphonic acid in the presence of metal. **Journal of Agricultural and Food Chemistry**, 62(40), 9651-9656.
- Zhan, H. et al. (2018). Recent advances in glyphosate biodegradation. **Applied Microbiology and Biotechnology**, 102 (12), 5033-5043.
- Zhao, H. et al. (2015). Bioremediation potential of glyphosate-degrading *Pseudomonas* spp. strains isolated from contaminated soil. **The Journal of General and Applied Microbiology**. 61, 165-170.